

**CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR
COLEGIUL DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ**

RAPORT

cu privire la activitatea

COLEGIULUI DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ pentru anul 2018

“Disciplina nu se realizează prin oarecare măsuri "disciplinare", ci prin întregul sistem de educație, prin întregul stil de viață, prin toate influențele la care suntem supuși. Astfel înțeleasă, disciplina nu este nici cauza, nici metoda, nici mijlocul de educație justă, ci rezultatul ei.”

A.S. Makarenko

“Nu poți avea parte de un spirit mândru și cavaleresc dacă a ta conduită este rea. Precum sunt faptele unui om, așa îi este și spiritul.”

Demostene

CUPRINS:

- I. Colegiul de disciplină și etică – aspecte generale
- II. Activitatea Colegiului de disciplină și etică – indici de activitate
- III. Contestațiile asupra hotărârilor emise de Colegiul de disciplină și etică
- IV. Dinamica hotărârilor emise de Consiliul Superior al Procurorilor în urma examinării contestațiilor
- V. Dinamica examinării contestațiilor, asupra deciziilor Inspecției procurorilor de încetare a procedurilor disciplinare
- VI. Activitatea de secretariat
- VII. Concluzii

COLEGIUL DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ – ASPECTE GENERALE

În actualele condiții, față de procurori, sunt înaintate un șir de cerințe morale și de conduită specifice, o parte din ele fiind incluse în acte normative, altele urmând a fi însușite și respectate ca deziderate ale eticii profesionale.

➤ CADRUL NORMATIV CE REGLEMENTEAZĂ ACTIVITATEA COLEGIULUI

- Constituția Republicii Moldova
- Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură
- Ghidul European al Eticii și Conduitei Procurorilor („Ghidul de la Budapesta“)
- Codul de etică al procurorilor (aprobat prin Hotărârea nr.4 din 27 mai 2016 a Adunării Generale a Procurorilor)
- Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică (aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, completat prin Hotărârea nr.12-13/17 din 24.01.2017)

Prezentul raport este întocmit în conformitate cu prevederile art.83 alin.(15) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căruia fiecare colegiu prezintă, anual, Consiliului Superior al Procurorilor un raport privind activitatea sa în anul de referință, care se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor.

➤ COMPETENȚELE DE BAZĂ ALE COLEGIULUI

Potrivit art.89 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Colegiul de disciplină și etică, este un organ care funcționează în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, de competența cărui ține examinarea cauzelor disciplinare inițiate împotriva procurorilor și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare.

Colegiul are sarcina de a preveni săvârșirea de către procurori a unor abateri disciplinare sau a unor încălcări de etică, prin stabilirea unor fapte și împrejurări ca fiind, sau nu, compatibile cu standardele de conduită ale acestora.

Colegiul, întru realizarea sarcinilor sale, ***are următoarele atribuții:***

a) examinează cauzele disciplinare inițiate împotriva procurorilor, primite de la Inspekția procurorilor, și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare;

b) adoptă recomandări privind prevenirea abaterilor disciplinare și respectarea eticii de către procurori;

c) formulează avize individuale cu privire la incompatibilitățile procurorilor sau, după caz, eventuale sau pretinse conflicte de interese, precum și privind probleme de etică și de deontologie a procurorilor.

d) examinează contestațiile formulate în ordinea art.49 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură. (*Pct.20 din Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică completat cu lit.d) prin Hotărârea CSP nr.12-13/17 din 24.01.2017.*

➤ COMPONENTA COLEGIULUI

Colegiul este compus din 7 membri: 5 membri procurori și 2 membri, desemnați din partea societății civile.

Prin Hotărârea nr.6 a Adunării Generale a Procurorilor din 27 mai 2016 au fost desemnați **5 membri procurori** în cadrul Colegiului de disciplină și etică:

- **Nicolae Chitoroagă**, procuror – șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Sociale
- **Ștefan Șaptefraț** – procurorul –șel al Procuraturii mun.Chișinău
- **Marcel Cimbir** – adjunct al procurorului –șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al Oficiului Botanica
- **Vladislav Guțan** – procuror – șef al Secției asistență juridică internațională a Procuraturii Generale
- **Victor Comerzan** – procuror la Procuraturii r-lui Briceni

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-236/16 din 29.09.2016 au fost desemnați:

- **Pavel Țurcan și Oleg Televca** – membri titulari (societatea civilă)
- **Natalia Roșca** – membru supleant (societatea civilă)

ACTIVITATEA COLEGIULUI DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ – INDICI DE ACTIVITATE

Ședințele Colegiului sunt publice, cu excepția cazurilor când acestea sunt declarate închise, conform prevederilor pct.32 din Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică.

Examinarea cauzelor disciplinare are loc cu prezența obligatorie a procurorului vizat în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară, a reprezentantului Inspecției procurorilor, care a efectuat verificări pe marginea sesizării înaintate și a persoanei care a depus sesizarea (*pct.50 din Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică*).

Etapele procedurii disciplinare:

Depunerea sesizărilor privind faptele care pot constitui abateri disciplinare

Verificarea sesizărilor de către Inspekția procurorilor

Examinarea cauzelor disciplinare de către CDE, în cazul admisibilității sesizărilor pentru pornirea procedurii disciplinare

Adoptarea hotărârilor pe cauzele disciplinare

Pentru realizarea atribuțiilor, Colegiul, în perioada de raport *s-a întrunit în 9 ședințe*, fiind *examine 25 de proceduri disciplinare, în privința a 22 de procurori* (abaterile disciplinare a unor procurori fiind conexe și examinate într-o procedură), repartizate proporțional membrilor Colegiului.

În cadrul ședințelor *au fost adoptate și pronunțate 47 hotărâri* (20 de hotărâri pe proceduri disciplinare – 3 restante din 2017 și 27 - urmare a examinării contestațiilor asupra deciziilor Inspekției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare).

Hotărâri pe 7 proceduri disciplinare și hotărâri urmare a examinării a 4 contestații, vor fi pronunțate în anul 2019.

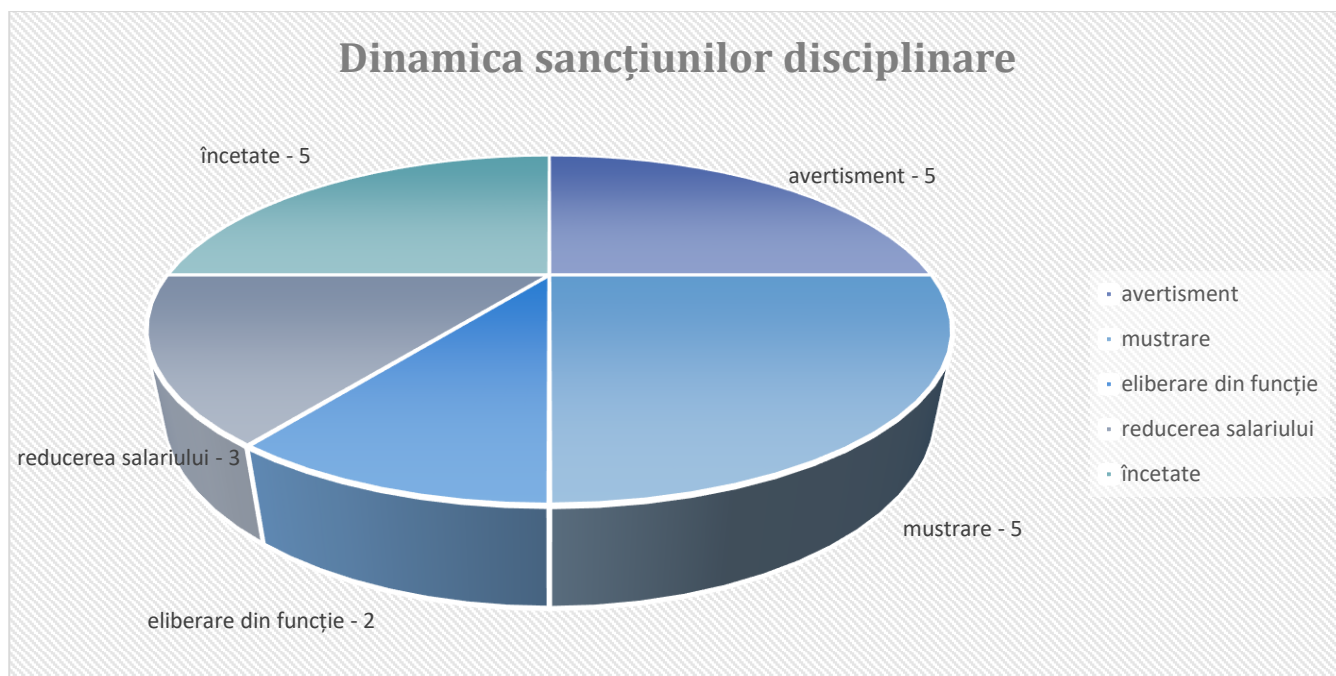
Hotărârile adoptate au vizat toate aspectele competențelor sale definite în art.89 din Legea 3/2016 privire la Procuratură.

Referitor la aplicarea sancțiunilor disciplinare, în perioada supusă raportării, Colegiul a decis *aplicarea următoarelor sancțiunilor punitiv - disciplinare*, după cum urmează:

- **avertisment** – în privința a 5 procurori;
- **mustrare** – în privința a 5 procurori;
- **reducere a salariului** - în privința a 3 procurori;
- **eliberare din funcție** – în privința a 2 procurori

Aplicarea sancțiunii disciplinare de eliberare din funcție a fost dictată de admiterea de către procurorii sus – enumerați (sancționați) a unor încălcări grave în activitatea sa, de conduita necorespunzătoare a acestora în calitate de procuror, dar și pentru lipsă de integritate. Pedeapsa aplicată de către Colegiu este proporțională, fiind racordată la gradul prejudiciabil al abaterilor constatate și cazierul disciplinar al titularului.

În 5 cazuri a fost *dispusă încetarea procedurii disciplinare*, pe motiv că nu a fost constatată o abatere disciplinară, Colegiul limitându-se la examinarea în ședință a materialelor de procedură.

Abaterea disciplinară poate fi comisivă, constând într-o acțiune, prin care se încalcă o obligație de a nu face sau omisivă, constând în neîndeplinirea unei obligații de a face.

Totodată, sancțiunile disciplinare se aplică proporțional gravității abaterii disciplinare comise de procuror și de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în procesul judiciar în cadrul căruia s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

CONTESTAȚIILE ASUPRA HOTĂRÎRILOR EMISE DE COLEGIUL DE DISCIPLINĂ ȘI ETICĂ

Una din garanțiile respectării drepturilor fundamentale ale părților este existența căilor de atac. Pe această cale se asigură calitatea actelor de dispoziție emise.

Hotărârile Colegiului de disciplină și etică pot fi contestate la Consiliul Superior al Procurorilor prin intermediul Colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, Inspecția procurorilor sau procurorul vizat în hotărâre, în termen de 5 zile din data adoptării hotărârii (termenul de 5 zile este un termen de decădere). La expirarea acestui termen, hotărârile Colegiului de disciplină și etică devin irevocabile.

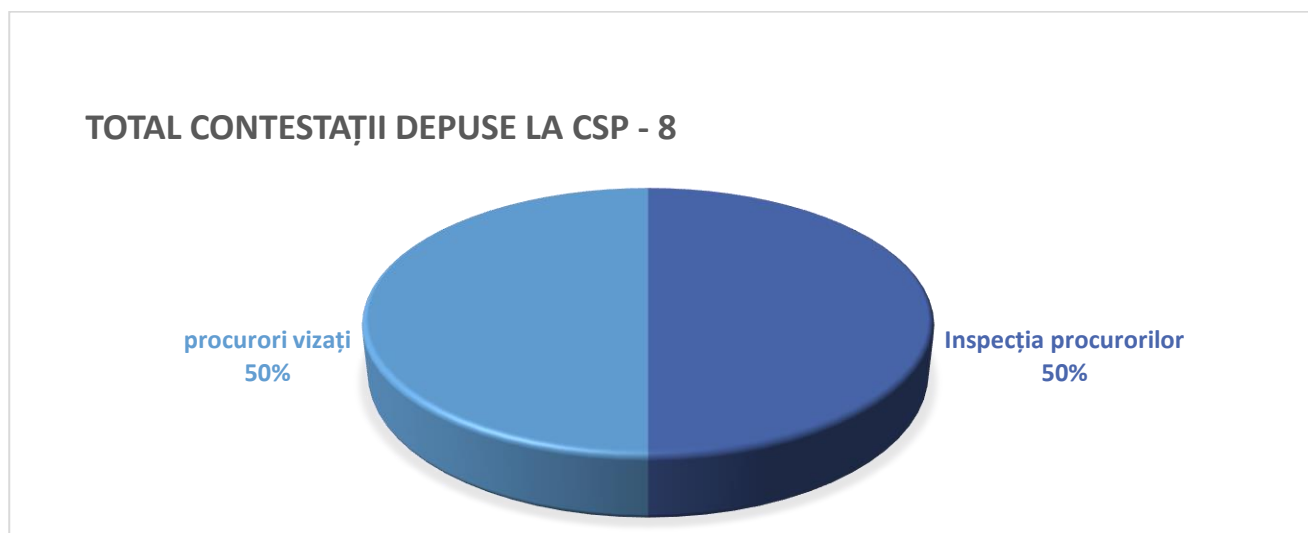
La examinarea contestației asupra hotărârilor Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor are competența de a examina fondul și procedura cauzei. După examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Procurorilor poate decide asupra unei din următoarele soluții:

a) *menține fără modificare hotărârea Colegiului;*

b) *admite contestația și adoptă o nouă hotărâre pe cauza disciplinară. În acest caz prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărârii Colegiului cu privire la cauza disciplinară sânt aplicabile și Consiliului Superior al Procurorilor.*

În perioada vizată, la Consiliul Superior al Procurorilor **au fost contestate 8** hotărâri ale Colegiului de disciplină și etică în ordinea prevăzută de art.85 alin.(4) al Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

- 4 contestații – de către Inspekția procurorilor;
- 4 contestații – de către procurorii vizați / sancționați.

DINAMICA HOTĂRĂRIILOR EMISE DE CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR, în perioada de raport, ÎN URMA EXAMINĂRII CONTESTAȚIILOR, se denotă următoarele:

- În urma aditerii contestațiilor, cu *modificarea hotărârii Colegiului în sensul agravării* sancțiunii – **3 hotărâri;**
- În urma aditerii contestațiilor, cu *modificarea hotărârii Colegiului în sensul atenuării sancțiunii* – **1 hotărâre;**
- **1 contestație admisă parțial** (P.Vinițchi);
- În urma examinării contestațiilor, *cu menținerea hotărârii CDE* – **2 hotărâri;**
- **1 contestație** este pendinte la Consiliul Superior al Procurorilor (în privința procurorului L.Cușnir).

DINAMICA EXAMINĂRII CONTESTAȚIILOR, formulate în ordinea art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, ~~ASUPRA~~ DECIZIILOR INSPECȚIEI PROCURORILOR DE ÎNCETARE A PROCEDURILOR DISCIPLINARE

O altă competență a Colegiului de disciplină și etică, delegată de modificările operate la Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Colegiului, **este examinarea contestațiilor formulate în ordinea art.49 alin.(4) din legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.**

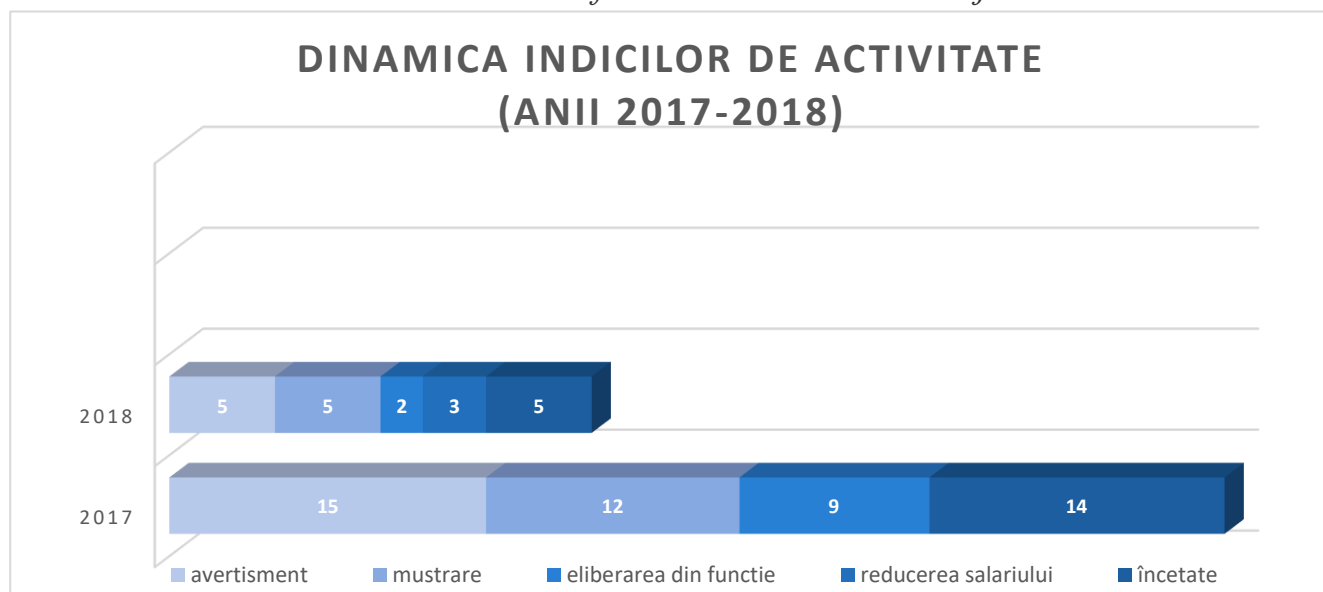
De către membrii Colegiului de disciplină și etică au fost examinate **31 de contestații**:

- 26 de contestații au fost respinse;
- o contestație a fost remisă Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare;
- în privința a 4 contestații urmează a fi adoptată hotărâre în anul 2019.

CONCLUZII

După o analiză comparativă a indicilor de activitate, se atestă un regres statistic vizibil față de anul 2017, prin reducerea cazurilor disciplinare examinate și a sancțiunilor aplicate, ceea ce denotă disciplinarea procurorilor și respectarea de către aceștea a tuturor prevederilor stipulate în Codul de etică al procurorilor.

Dinamica indicilor de activitate este reflectată în tabelul de mai jos:

Scopul general al Colegiului de disciplină și etică, pe parcursul activității, nu a fost doar sancționarea procurorilor, care au săvârșit fapte incompatibile cu funcția exercitată, ci și prevenirea săvârșirii acestora pe viitor, prin scoaterea în evidență a cauzelor care le-au provocat.

**Președintele
Colegiului de disciplină și etică**

Nicolae Chitoroagă *semnat*